

Slide 1

CHUYÊN ĐỀ

VIỆC PHỐI HỢP GIỮA GIA ĐÌNH VÀ NHÀ TRƯỜNG TRONG CÔNG TÁC CHĂM SÓC, GIÁO DỤC HỌC SINH

VẤN ĐỀ GIÁO DỤC CON CÁI TRONG BỐI CẢNH HIỆN NAY

Slide 2

Save the Children

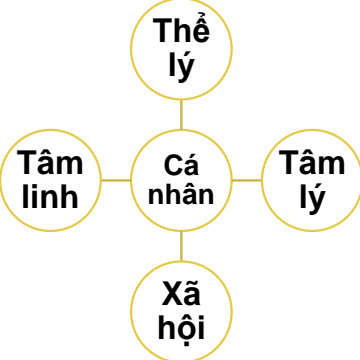
Kỹ năng làm Cha Mẹ tốt

Save the Children

Slide 3, 4

I. Tìm hiểu các giai đoạn phát triển của trẻ

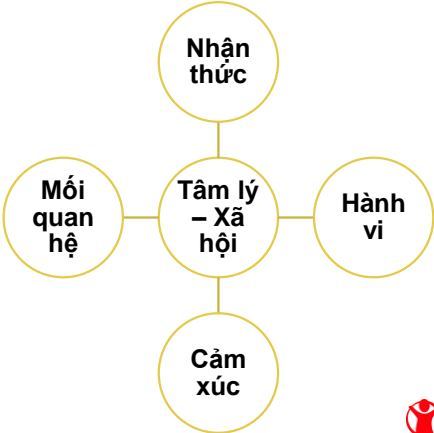
04 khía cạnh phát triển của con người

Save the Children.

Slide 5

1. Tâm lý – Xã hội khỏe mạnh

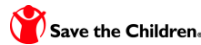

Save the Children.

Slide
6

Nhận thức khỏe mạnh

- Nhận thức đúng sự thật/ bản chất (không bóp méo)
- Nhận thức mang tính thực tế (không ảo tưởng)
- Nhận thức mang tính phát triển (không tiêu cực)

Slide
7

Cảm xúc khỏe mạnh

- Nhịp nhàng (qua lại/ không đứng yên)
- Phù hợp với sự kiện/ sự cố của cuộc sống
- Khả năng vượt thoát hoàn cảnh không thuận lợi (resiliency)

Slide
8

Hành vi khỏe mạnh

- Không gây hại cho bản thân và người khác
- Mang lại lợi ích cho bản thân và người khác
- Có trách nhiệm

Slide
9

Mối quan hệ khỏe mạnh

- Có sự quan tâm
- Có ranh giới cá nhân
- Không dính chặt, lệ thuộc
- Không tách biệt/ đứng đưng

Slide
10,11

II. Một số đặc điểm tâm lý và hành vi của trẻ trong giai đoạn tiểu học và THCS

5 đến 10 tuổi

- Bắt đầu đi học
- Tính khí (hoạt động, sao lãng)
- Quan hệ bạn bè
- Biết cách phó với xung đột

 Save the Children.

Slide
12

5 đến 10 tuổi

- Sự thích thú với những hoàn cảnh, tình huống và bạn bè mới
- Mong muốn và hứng thú có những mối quan hệ xã hội mới và làm quen với những người bạn mới
- Khó thích nghi với tất cả những kỳ vọng mới, các quy tắc, quy định và thời gian biểu của lớp học.
- Sự quan tâm, chú ý tới mọi việc diễn ra quanh trẻ
- Xu hướng mất hứng thú với một việc nào đó khi trẻ không thành công ngay ở những lần thử đầu tiên

 Save the Children.

Slide
13

10 đến 13 tuổi

- Các thay đổi thể chất và hoóc môn
- Thay đổi tâm trạng
- Dành nhiều thời gian hơn với bạn cùng lứa
- Dễ bị tổn thương khi bị trêu chọc bắt nạt và sỉ nhục

 Save the Children.

Slide
14

5 lý do dẫn đến mâu thuẫn giữa cha mẹ và con cái ở giai đoạn dậy thì

1. Trẻ muốn độc lập hơn. Cha mẹ có thể lo lắng trẻ chưa sẵn sàng tự đưa ra quyết định
2. Hoóc môn có thể dẫn đến trạng thái buồn rầu/ủ rũ. Cha mẹ có thể diễn dịch là không tôn trọng.
3. Trẻ dành nhiều thời gian với bạn bè hơn. Cha mẹ có thể không chấp thuận.
4. Trẻ hình thành các niềm tin riêng của mình. Trẻ có thể bắt đầu không đồng ý với cha mẹ.
5. Cha mẹ lo lắng về sự an toàn của con.

 Save the Children.

Slide
15

14 đến 18 tuổi

- Bản sắc
- Độc lập
- Chấp nhận rủi ro
- Tình dục

Slide
16

Cố trở nên
độc lập

Nhu cầu được
bạn cùng lứa
chấp nhận

Khó nhận ra
các rủi ro

**Mâu
thuẫn**

Slide
17

Cha mẹ có thể giám sát con tuổi teen bằng cách

- Nói chuyện thường xuyên với con về cuộc sống của trẻ
- Tìm các hoạt động mà cả cha mẹ và con đều thích và cùng nhau làm
- Biết bạn của con là ai
- Biết con làm gì trong thời gian rảnh
- Giám sát có nghĩa là biết trẻ tuổi này đang làm gì, theo một cách thức tôn trọng sự riêng tư và sự độc lập của trẻ.

Slide
18,
19

III. Trừng phạt trẻ em

1. Khái niệm:

- Trừng phạt trẻ em là việc sử dụng vũ lực, lời nói, cử chỉ, hành vi nhằm gây đau đớn cho trẻ về mặt thể chất, tinh thần cũng như nhân phẩm và gây nguy hại cho sự phát triển của trẻ
- Trừng phạt trẻ em thường được xem như là một biện pháp, nhằm thay đổi hành vi tiêu cực của trẻ, nhưng lại gây ra nhiều tổn thương cho trẻ về thể chất cũng như tinh thần

2. Các hình thức trừng phạt trẻ:

a. Trừng phạt thân thể:

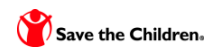
- Là những hành vi gây ra thương tích, đau đớn trên cơ thể trẻ em, làm ảnh hưởng đến sự phát triển về thể chất của trẻ em
- Ví dụ: Đánh đập, cốc đầu, tát tai, đá đập vào người, xích chân, trói tay, nhốt, treo cây, bắt quỳ trên sỏi, đứng vào tổ kiến, bắt làm việc quá sức, không cho ăn uống...

Slide
20

3. Trừng phạt tinh thần:

- Là những hành vi gây ra những tổn thương về mặt tâm lý, tình cảm, tinh thần của trẻ em
- Ví dụ: Mắng chửi, sỉ nhục, chế nhạo, nhục mạ, làm trẻ xấu hổ, đe dọa, làm trẻ sợ hãi, hoảng loạn, bỏ rơi, không chăm sóc trẻ, chê bai, trêu ghẹo, so sánh trẻ với người khác, bắt học quá sức hoặc cấm đoán không cho đi học, không cho tham gia sinh hoạt tập thể, phân biệt đối xử...

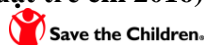
Slide
21

4. Xâm hại trẻ em

Xâm hại trẻ em: là hành vi gây tổn hại về thể chất, tình cảm, tâm lý, danh dự, nhân phẩm của trẻ em dưới các hình thức bạo lực, bóc lột, xâm hại tình dục, mua bán, bỏ rơi, bỏ mặc trẻ em và các hình thức gây tổn hại khác.

Bạo lực trẻ em: là hành vi hành hạ, ngược đãi, đánh đập; xâm hại thân thể, sức khỏe; lăng mạ, xúc phạm danh dự, nhân phẩm; cô lập, xua đuổi và các hành vi cố ý khác gây tổn hại về thể chất, tinh thần của trẻ em.

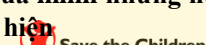
(Luật trẻ em 2016)

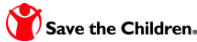
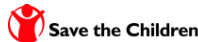

Slide
22

Phân biệt trừng phạt và xâm hại

	Trừng phạt	Xâm hại
Tính nghiêm trọng	Thường gây ra tổn thương nhẹ. Ví dụ: đánh đập, tát, xỉ vả	Gây ra tổn thương thân thể và tinh thần nặng or nghiêm trọng, Bao gồm cả xâm hại tình dục
Mục đích	Cha mẹ, thầy cô xem đây như một hình thức giáo dục và muốn tốt cho trẻ	Thường không nhằm mục đích giáo dục, mà để thỏa mãn mục đích cá nhân: trút giận, trả thù...
Nhận thức	Thường không cho đó là trừng phạt mà chỉ xem đó là cách thức giáo dục, dạy dỗ trẻ	Người xâm hại trẻ có thể nhận thức được hành động bạo lực của mình nhưng họ vẫn thực hiện

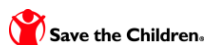

Slide
23

<p>Slide 24, 25</p>	<p style="text-align: center;">IV. Tại sao không nên trừng phạt và xâm hại thân thể trẻ em?</p> <p>a. Hậu quả về mặt thể chất:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Để lại những vết thương trên cơ thể • Gây đau đớn và ảnh đến sức khỏe • Làm ảnh hưởng đến sự phát triển trí não • Gây tàn tật suốt đời • Trường hợp đặc biệt có thể dẫn đến tử vong <p style="text-align: right;"></p>	<p>Slide 26</p>	<p>b. Hậu quả về mặt tinh thần</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gây nghi ngờ và lẩn lộn trong suy nghĩ của trẻ • Làm trẻ lo lắng, bẽ mặt, xấu hổ, hạ thấp lòng tự trọng và tự tin nơi trẻ • Thấy mình ít có giá trị, thù ghét bản thân mình và người khác, xem mình “chẳng ra gì” thì sẽ có hành động cũng “chẳng ra gì” cả • Khi bị trừng phạt, trẻ thấy “lỗi” của mình đã được “trả” và có thể lặp lại <p style="text-align: right;"></p>
<p>Slide 27</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tức giận và mong muốn trả thù người lớn • Trẻ tìm cách lừa dối người lớn để tránh bị trừng phạt lần sau • Làm trẻ trở nên trơ lì, miễn dịch với các hình thức trừng phạt • Trẻ có thể bắt chước dùng bạo lực để giải quyết vấn đề <p style="text-align: right;"></p>	<p>Slide 28</p>	<p>c. Lưu ý</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Hậu quả đối với người lớn <ul style="list-style-type: none"> - Rạn nứt tình cảm giữa giáo viên và học sinh, cha mẹ và con cái - Cảm giác hối hận có lỗi. - Xu hướng biện minh về hành vi của mình. - Xu hướng bạo lực leo thang. - Có thể liên quan đến pháp luật... <p style="text-align: right;"></p>

Slide
29

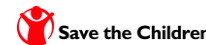
- ❖ **Hậu quả đối với xã hội**
- Tăng nguy cơ sử dụng bạo lực trong cộng đồng, xã hội, tăng nguy cơ học sinh bỏ học, mất niềm tin vào xã hội, việc bảo vệ trẻ em trở nên khó khăn hơn.

Slide
30

d. Trừng phạt ít hiệu quả mà còn có hại

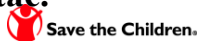
- Bị trừng phạt chưa chắc trẻ đã làm theo những gì chúng ta mong muốn
- Trẻ chỉ cảm thấy sợ hãi những người có quyền lực, dẫn đến sự e dè, tự ti, nguy cơ học hành sa sút
- Trẻ bị đánh, phạt nhiều thường ít linh hoạt và kém thích nghi hơn
- Người lớn càng giáo dục trẻ theo kiểu trừng phạt bao nhiêu thì trẻ kém sáng tạo bấy nhiêu.

Slide
31

e. Ảnh hưởng đến mối quan hệ giữa người lớn và trẻ

- Làm gương xấu cho trẻ
- Làm mất giá trị của trẻ
- Làm mất giá trị và hình ảnh của người lớn
- Gia tăng sự giận dữ ở cả trẻ và người lớn.
- Mối quan hệ giữa trẻ và người lớn trở nên lạnh nhạt, đề phòng và thiếu hợp tác.

Slide
32

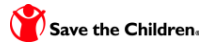
V. Tại sao trừng phạt không hiệu quả nhưng người lớn vẫn dùng ?

Slide
33

a. Một số quan niệm của người lớn

- Người lớn lúc nào cũng đúng
- Người lớn luôn là người quyết định cái gì là đúng, cái gì là sai và trẻ phải tuân theo
- Sự ngang bướng, cứng đầu cứng cổ của trẻ phải bị bẻ gãy càng sớm càng tốt
- Người lớn không nên thể hiện những cảm xúc yếu đuối như sợ hãi, bị tổn thương
- Không đánh trẻ, người lớn sẽ mất quyền hành, uy lực

Slide
34

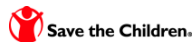
- Yêu cho roi cho vọt, ghét cho ngọt cho bùi
- Cá không ăn muối cá ươn,...
- Bố mẹ, thầy cô phải nghiêm khắc thì trẻ mới tôn trọng
- Hồi nhỏ tôi bị đánh nhiều nhưng bây giờ tôi vẫn nên người và có hư đâu.
- Tôi có đánh con thì cũng vì yêu quý nó và muốn nó nên người
- Không đánh thì trẻ không sợ, mà không sợ thì rất dễ hư
- Thử nhiều cách rồi nhưng không được, chỉ có mỗi cây roi là được mà thôi

Slide
35

b. Những lý do mà người lớn không thừa nhận

- Người lớn tức giận ai đó và trút giận, âm ức, bức xúc lên trẻ
- Họ đang tức giận và không nghĩ ra cách kỷ luật nào tích cực hơn
- Đánh phạt có thể là cách dễ thực hiện hơn, nhanh hơn, ít mất thời gian hơn các cách kỷ luật khác
- Xem trọng tính ngoạn ngoãn, dễ bảo của trẻ
- Thiếu kiến thức và kỹ năng đưa ra các phương thức kỷ luật tích cực

Slide
36,
37

VI. Làm thế nào để dạy trẻ hiệu quả mà không cần trừng phạt?

Kỷ luật tích cực

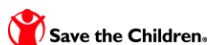

Slide 38

1. Thế nào là kỷ luật tích cực

A. Kỷ luật tích cực không phải là:

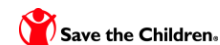
- Chỉ giáo dục học sinh theo mục tiêu ngắn hạn
- Cho phép học sinh làm bất cứ điều gì chúng muốn
- Không có quy tắc, giới hạn hoặc mong đợi
- Thay thế cho các hình phạt như tát và đánh

Slide 39

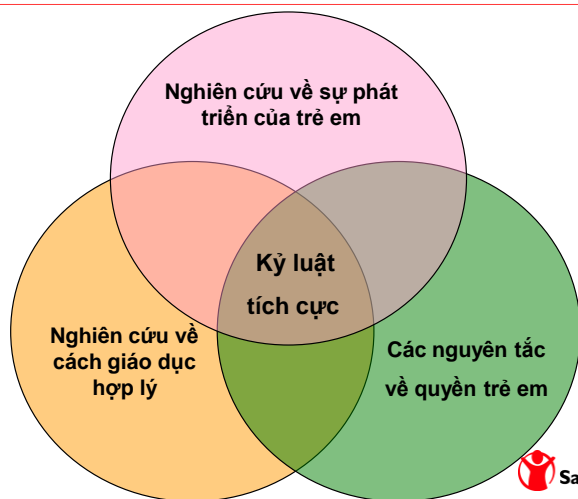
Khái niệm :

- **GDKLTC là giáo dục dựa trên nguyên tắc vì lợi ích tốt nhất của trẻ; không làm tổn thương đến thể xác, tinh thần trẻ; có sự thỏa thuận trong quá trình giáo dục và phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý trẻ.**

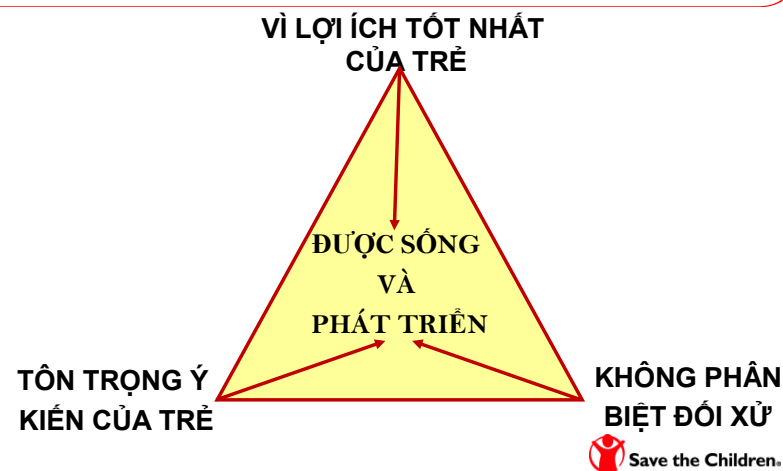
Slide 40

2. Cơ sở xây dựng kỷ luật tích cực

Slide 41

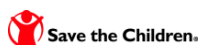
Nguyên tắc của công ước

Slide
42

3. Các nguyên tắc khi đề ra kỷ luật

- 1) Kỷ luật phải xây dựng trên nguyên tắc hợp lý và có sự thoả thuận giữa giáo viên và học sinh
- 2) Kỷ luật cần được giải thích rõ ràng cho học sinh hiểu và phải được trẻ chấp nhận
- 3) Các lý do kỷ luật cần phải dựa trên nguyên tắc vì lợi ích của trẻ chứ không dựa trên lợi ích của người lớn

Slide
43

- 4) Kỷ luật có thể được thay đổi nếu trẻ vi phạm kỷ luật bởi vì động cơ tốt
- 5) Học sinh được phép thắc mắc, được nghe giải thích về lý do bị kỷ luật và có cơ hội giải thích để giáo viên thay đổi ý kiến về việc kỷ luật trẻ
- 6) Cả người lớn và trẻ em đều có thể đề nghị xem xét tính chặt chẽ và hợp lý của hình thức kỷ luật theo sự thay đổi của thời gian

Slide
44

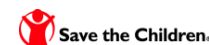
4. Một số điều cần lưu ý

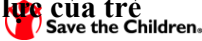
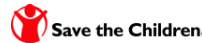

- 1) Yếu tố trưởng thành cần được xem xét đến trong quan hệ giữa giáo viên và trẻ còn nhỏ tuổi.
- 2) Nếu không thống nhất được hình thức kỷ luật sau nhiều thời gian thảo luận giữa giáo viên và học sinh, thì giáo viên có trách nhiệm quyết định hình thức kỷ luật sao cho công bằng và hợp lý với học sinh.

Slide
45

- 3) Việc xây dựng hình thức kỷ luật cần có sự tham gia của học sinh, làm cho HS có thể nhận thức rõ được lý do trẻ bị kỷ luật, từ đó có thể tự mình ý thức được hành vi của mình.
- 4) Quá trình này sẽ tạo cho HS cơ hội tham gia nhiều hơn vào việc đề ra hình thức kỷ luật cũng như các lý do bị kỷ luật và đề nghị ra các hình thức kỷ luật thay thế.

<p>Slide 46, 47</p>	<div style="background-color: #ff0000; color: white; padding: 5px; text-align: center;">5. Thiết lập mối quan hệ và nền tảng giáo dục gia đình</div> <p>1) Trao cảm giác ấm áp:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tạo cho trẻ cảm giác an toàn • Thể hiện một tình yêu vô điều kiện • Thể hiện sự quan tâm trù mẫn về ngôn từ cũng như hành động • Hiểu và thông cảm với các giai đoạn phát triển của trẻ • Nhạy cảm với các nhu cầu của trẻ • Thấu hiểu cảm giác của trẻ 	<p>Slide 48</p>	<div style="background-color: #ff0000; color: white; padding: 5px; text-align: center;">2) Một số gợi ý để trao cảm giác yêu thương và ấm áp</div> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="vertical-align: top;"> <ul style="list-style-type: none"> • Hãy nói mẹ yêu con • Đọc truyện cho trẻ nghe • Ôm trẻ vào lòng • Võ về an ủi khi trẻ bị ốm đau hay sợ hãi • Cố gắng lắng nghe trẻ • Nhìn nhận vấn đề và tình huống từ quan điểm trẻ • Luôn khen trẻ khi trẻ cố gắng và tiến bộ. </td> <td style="vertical-align: top;"> <ul style="list-style-type: none"> • Cố gắng chơi với trẻ • Cười và vui đùa với trẻ • Giúp trẻ khi trẻ đối diện với khó khăn thử thách • Khuyến khích khi trẻ làm những việc khó khăn • Nói với trẻ là bạn tin trẻ • Công nhận những thành công và nỗ lực của trẻ </td> </tr> </table> 	<ul style="list-style-type: none"> • Hãy nói mẹ yêu con • Đọc truyện cho trẻ nghe • Ôm trẻ vào lòng • Võ về an ủi khi trẻ bị ốm đau hay sợ hãi • Cố gắng lắng nghe trẻ • Nhìn nhận vấn đề và tình huống từ quan điểm trẻ • Luôn khen trẻ khi trẻ cố gắng và tiến bộ. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cố gắng chơi với trẻ • Cười và vui đùa với trẻ • Giúp trẻ khi trẻ đối diện với khó khăn thử thách • Khuyến khích khi trẻ làm những việc khó khăn • Nói với trẻ là bạn tin trẻ • Công nhận những thành công và nỗ lực của trẻ
<ul style="list-style-type: none"> • Hãy nói mẹ yêu con • Đọc truyện cho trẻ nghe • Ôm trẻ vào lòng • Võ về an ủi khi trẻ bị ốm đau hay sợ hãi • Cố gắng lắng nghe trẻ • Nhìn nhận vấn đề và tình huống từ quan điểm trẻ • Luôn khen trẻ khi trẻ cố gắng và tiến bộ. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cố gắng chơi với trẻ • Cười và vui đùa với trẻ • Giúp trẻ khi trẻ đối diện với khó khăn thử thách • Khuyến khích khi trẻ làm những việc khó khăn • Nói với trẻ là bạn tin trẻ • Công nhận những thành công và nỗ lực của trẻ 				
<p>Slide 49</p>	<div style="background-color: #ff0000; color: white; padding: 5px; text-align: center;">3) Thiết lập nền tảng giáo dục trong gia đình:</div> <ul style="list-style-type: none"> • Chỉ dẫn rõ ràng cho mọi hành vi • Nêu lên những mong đợi một cách thẳng thắn • Các lí do cần được giải thích một cách rõ ràng • Giúp đỡ để trẻ thành công • Khuyến khích trẻ rèn luyện tư duy một cách độc lập • Tạo điều kiện để trẻ có thể thương thuyết và đàm phán với cha mẹ 	<p>Slide 50</p>	<div style="background-color: #ff0000; color: white; padding: 5px; text-align: center;">Mục đích</div> <ul style="list-style-type: none"> • Nền tảng giúp trẻ hiểu được điều gì là quan trọng • Giúp trẻ nhận ra lỗi lầm và làm gì để sửa sai • Cung cấp những thông tin cần thiết giúp trẻ thành công trong tương lai • Cung cấp cho trẻ nhưng công cụ hay cách thức cần thiết để giải quyết vấn đề khi không có bạn • Giúp trẻ giải quyết bất đồng trên tinh thần xây dựng và tránh sử dụng bạo lực 		

Slide
51

Một số gợi ý để thiết lập nền tảng giáo dục trong gia đình

- Chuẩn bị tâm lý để trẻ ứng phó với những khó khăn có thể xảy ra
- Giải thích các lí do khi bạn đưa ra các quy tắc
- Giúp trẻ học tập và sửa đổi từ những sai lầm của mình
- Đối xử công bằng và linh hoạt
- Kiểm soát sự tức giận của bản thân
- Giải thích các quan điểm của mình và lắng nghe quan điểm của trẻ

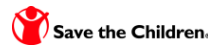
Slide
52

- Chỉ cho trẻ thấy những hậu quả và ảnh hưởng mà trẻ đã gây ra cho người khác
- Cung cấp thông tin để trẻ có thể đưa ra các quyết định sáng suốt
- Thường xuyên nói chuyện và trao đổi với trẻ
- Tránh việc răn đe, dọa đánh đập trẻ, không yêu thương trẻ, hay dùng các hình thù quái vật dọa trẻ hoặc những điều làm trẻ sợ hãi
- Cư xử như là một hình mẫu tích cực và là một người chỉ dẫn cho trẻ.

Slide
53

VII. Kỹ năng xử lý một số tình huống thường gặp

Slide
54

1. Cách tốt để kỷ luật

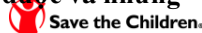
- Yêu con bạn, bất kể chúng có làm gì
- Trở thành tấm gương tốt cho trẻ
- Giữ những quy định thường xuyên
- Rõ ràng về những gì bạn mong đợi ở con và cách thức để thực hiện điều đó.
- Thể hiện cho con thấy cha mẹ hứng thú với những gì con làm
- Nỗ lực để nhìn thấy quan điểm/ cách nhìn của con
- Sử dụng phương pháp hướng dẫn con bằng các câu chuyện

Slide
55

1. Cách tốt để kỷ luật

- Việc kỷ luật phù hợp với sự phát triển của con. Sẵn sàng thay đổi khi cần để giúp con đạt được sự trưởng thành và có năng lực.
- Khi có hành vi không đúng, có thể bỏ bớt những đặc quyền và gia tăng công việc cho trẻ
- Thiết lập một hệ thống khả thi để con có thể đạt được những đặc quyền
- Mong đợi con giúp sửa chữa hoặc “trả giá” cho những sai lầm của chúng.
- Chắc chắn và kiên định. Làm và nói đi đôi với nhau.
- Khi con gặp khó khăn, giúp con có thể bình tĩnh thông qua cách “Thời gian tạm lánh”
- Nói cho con biết những hành vi cụ thể là không được và những hành vi cụ thể nào cha mẹ tự hào về con.

Slide
56

2. Trẻ không giữ nội quy

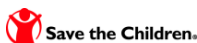
- Giữ bình tĩnh và kiểm soát được tình hình. Kiểm tra lại nội quy và lý do của luật lệ đó.
- Tìm hiểu xem có phải con đã thật sự phá nội quy. Suy nghĩ xem tại sao con lại phá nội quy và liệu con có hiểu biết rõ ràng về nội quy đó hay không.
- Nếu cha mẹ quyết định thay đổi nội quy, hãy nói chuyện với con về điều cần thay đổi và chuyện gì sẽ xảy ra nếu con phá luật.
- Thảo luận với con về chuyện tại sao cần phải có những nội quy đó.
- Khi con phá luật, đừng bỏ qua nhưng cần phải phản hồi sớm nhất có thể và cách nào để có thể thực hiện được luật lệ đó tốt hơn trong tương lai.

Slide
57

Gợi ý cho cha mẹ

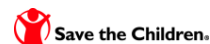
- Luật lệ giữ cho chúng ta an toàn, chỉ dẫn cho chúng ta lối hành động, và giúp chúng ta có thể sống tốt với người khác. Khi con phá bỏ một luật lệ, cha mẹ cần phản ứng theo cách thức có thể giúp con nhìn thấy được tại sao luật đó lại quan trọng để tuân theo. Một cách tốt để làm điều đó là chỉ cho con thấy những hệ quả/ hậu quả từ việc phá luật.
- Chẳng hạn: Luật là không xem ti vi cho đến khi làm xong bài tập. Nhưng con lại xem ti vi trước khi làm bài tập. Hệ quả của việc không giữ luật là sẽ không được xem ti vi trong một ngày. Khi cha mẹ và con đã rất rõ ràng với nhau về những thông tin liên quan, cha mẹ cần tuân giữ nó một cách chắc chắn và xuyên suốt.

Slide
58

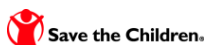
3. Nói dối

- Trẻ nói dối vì chúng lo sợ sẽ đối diện với những gì chúng đã làm.
- Trẻ có thể nghĩ rằng mình sẽ bị trừng phạt, cảm thấy sợ hãi, hoặc đơn giản trẻ nghĩ rằng mọi chuyện sẽ dễ dàng hơn nếu giấu nhẹm đi.
- Đứa trẻ có thể làm điều này một cách dễ dàng nếu việc nói dối là phổ biến trong môi trường sống của trẻ

Gợi ý cho cha mẹ

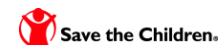
- Làm cho sáng tỏ ra là cha mẹ biết con đang nói dối
- Nói cho con biết rằng cha mẹ không thích nghe nói dối
- Cố gắng tránh đặt con vào trong tình huống mà trẻ tiếp tục nói dối chồng lên việc đã nói dối.
- Đảm bảo chắc chắn rằng những người lớn trong gia đình không nói dối vì trẻ có khuynh hướng làm theo những gì người lớn làm hơn là làm theo những gì người lớn nói.
- Làm cho sáng rõ rằng việc nói dối là không bao giờ được chấp nhận. Khích lệ con nói ra sự thật trong những tình huống khó khăn
- Cho con biết rằng dù là trong tình huống nào thì cha mẹ vẫn luôn yêu thương con.

Slide
59

4. Chiến tranh với anh chị em

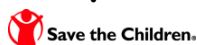
- Nếu các con đánh nhau, cha mẹ cần bình tĩnh để xác định xem có ai bị thương hoặc có những vật dụng nào gây nguy hiểm hay không. Nếu tình huống không phải là nguy hiểm, cha mẹ có thể nói với các con về việc ngồi lại tìm hướng giải quyết với nhau thay vì đánh.
- Việc đánh nhau thường liên quan đến vật sở hữu hoặc không gian cá nhân của các con. Cha mẹ có thể giúp các con hiểu rõ ràng về những quy định trong gia đình về không gian sinh hoạt chung và riêng. Cụ thể, không gian riêng tư thì người khác (dù là ai) cũng không được xâm phạm vào.

Slide
60

4. Chiến tranh với anh chị em

- Cố gắng hết mức để đừng so sánh các con với nhau. Cần đối xử với các con theo cách từng nhân cách một
- Trao cho mỗi con cơ hội để có được sự chú ý đến từng cá nhân
- Hỏi các con về những ý tưởng làm sao để có thể sống hòa hợp với nhau. Tuy vậy, cha mẹ có thể làm trọng tài để xem xét quan điểm/ ý tưởng nào của các con là có thể dùng được.
- Tất cả mọi thành viên trong gia đình cần được đối xử với sự tôn trọng và có thể sống an toàn được.

Slide
61

Gợi ý cho cha mẹ

- Việc xử lý các vấn đề tranh cãi của các con là cách thức để giúp trẻ học cách xử lý các mâu thuẫn theo cách tích cực và hiệu quả.
- Nếu có thể, hãy để các con tìm ra vấn đề của riêng bản thân.
- Cha mẹ chỉ nên thật sự can thiệp khi mà cách thức của các con có vẻ như không hiệu quả hoặc là có thể làm gia tăng căng thẳng.

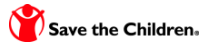

Slide
62

Slide
63

5. Dùng từ ngữ không hay (nói tục, chửi thề)

- Nói và thể hiện cho con biết rằng việc nói tục/ chửi thề là không ổn trong gia đình. Giúp cho trẻ hiểu rõ ràng rằng cha mẹ mong đợi con phải tuân giữ những quy định/ luật lệ của trường học và gia đình.
- Chú ý đến việc sử dụng ngôn ngữ của chính cha mẹ và người lớn trong gia đình. Rất có thể con đang bắt chước những ngôn từ của người lớn
- Đừng bao giờ làm những hành động như nhét những đồ dơ bẩn vào miệng hoặc cơ thể của con để ngụ ý rằng nói tục chửi thề thì nó giống như vậy. Vì cách thức đó là thể hiện sự không tôn trọng.

Slide
64

Gợi ý cho cha mẹ

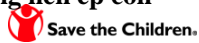
- Luôn đảm bảo nói những ngôn từ tích cực và tốt với nhau trong gia đình, cho dù đang ở trong tình huống tiêu cực. Trẻ có thể học và làm theo những gì người lớn làm.

Slide
65

6. Con cãi lại cha mẹ

- Nói cho con biết rằng cha mẹ muốn lắng nghe, nhưng sẽ không thể lắng nghe được cho đến khi cả hai bên giữ được sự bình tĩnh để trình bày vấn đề
- Xin lỗi con nếu cha mẹ đã tức giận và la hét. Cách này giúp con bạn học được đâu là hành vi tôn trọng
- Khi cả hai đã bình tĩnh, nói cho con rõ ràng về những ngôn từ hoặc giọng nói như thế nào là không tôn trọng. Nói cho con biết về những gì cha mẹ cảm nhận, và nói cho con biết những gì bạn thật sự mong đợi.
- Trao cho con cơ hội để làm lại. Con có thể học được điều tích cực qua việc cha mẹ xin lỗi con. Cần nhớ, không nên ép con phải xin lỗi.

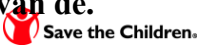

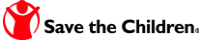

Slide
66

Gợi ý cho cha mẹ

- Hoàn toàn tốt nếu cha mẹ xin lỗi con
- Nói với con: “Cha/mẹ đã không giữ được bình tĩnh lúc này. Cha/ mẹ rất tiếc là đã làm con cảm thấy tệ/ buồn. Cha/ mẹ thật sự đã không tôn trọng con khi thể hiện như vậy”.
- Không có ai là hoàn hảo cả. Cách trên giúp con học được thói quen xin lỗi người khác trong những tình huống tương lai.

<p>Slide 67, 68</p>	<p style="text-align: center;">VIII. Một số kỹ năng quản lý cảm xúc</p> <p>1. Bình tĩnh lại</p> <p>Tránh xa: Đôi khi bạn muốn đánh hoặc bạt tai trẻ vì bạn cảm thấy tức giận và không tự chủ được, hãy tránh xa bằng cách đi chỗ khác, làm việc hoặc nghĩ đến chuyện khác.</p> <p>Thư giãn: Đôi khi bạn mất tự chủ vì bạn phải chịu đựng quá nhiều căng thẳng. Khi thư giãn bạn thường thay đổi thái độ và tìm ra cách giải quyết vấn đề.</p> 	<p>Slide 69</p>	<p>2. Tự chăm sóc bản thân</p> <ul style="list-style-type: none"> • Phụ huynh thường cảm thấy kiệt sức và luôn trong trạng thái vội vàng. • Do đó hãy dành thời gian chăm sóc cho bản thân mình như: Tập thể dục, đọc sách báo, đi bộ, uống cà phê với bạn bè... Trạng thái tâm lý vui vẻ sẽ giúp bạn thẳng băng hơn
<p>Slide 70</p>	<p>3. Nhẹ nhàng và cương quyết</p> <ul style="list-style-type: none"> • Người lớn thường đánh, mắng trẻ khi trẻ không làm theo những gì mình nói. Và đánh trẻ để bắt trẻ làm theo những yêu cầu của mình • Hãy đến gần con bạn, nhìn thẳng vào mắt bé, nhẹ nhàng chạm vào người bé và nói với giọng cương quyết: Một lần nữa, ba mẹ muốn con giữ trật tự để ba mẹ nói chuyện/làm việc. 	<p>Slide 71</p>	<p>4. Đưa ra các lựa chọn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chỉ cho trẻ cách lựa chọn thay vì đánh hoặc quát mắng trẻ. • Cho trẻ lựa chọn việc hoàn thành nhiệm vụ để được đi chơi, còn nếu không thì phải ở nhà và dùng thời gian tạm lánh. • Chọn lựa điều yêu thích và hào hứng của trẻ, để trẻ có thể chọn lựa <p>VD: Hoặc là con ngừng chơi điện thoại hoặc là con sẽ không đi đá banh vào sáng chủ nhật, nếu trẻ vẫn tiếp tục thì ta kiên quyết lấy điện thoại lại và cài mật khẩu hoặc không cho tiếp xúc với điện thoại trong 1 khoảng thời gian</p>

Slide
72

5. Giúp trẻ tự nhận thức về nguyên nhân và hậu quả

- Bạn gợi ý cho trẻ một vài giải pháp và cho trẻ chọn lựa, giúp cho trẻ hiểu được hành vi sai trái của mình
- Giúp trẻ hiểu rằng mình vẫn được tôn trọng nếu thẳng thắn nhận lỗi và đồng ý khắc phục hậu quả
- Giúp trẻ biết nhận lỗi và công khai xin lỗi
- Giúp trẻ và cha mẹ hiểu nhau nhiều hơn

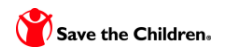
Slide
73

6. Hành động dứt khoát:

- Dứt khoát và kiên quyết đề nghị trẻ nhận lỗi nếu gây ra lỗi lầm.
- Không được mềm lòng và vội vã chiều theo ý kiến của trẻ, giúp trẻ từ từ nhận ra các nguyên tắc đã thỏa thuận.

7. Cảnh báo trước:

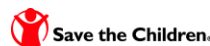
- Cần báo trước các tình huống có thể xảy ra nếu trẻ vi phạm nội quy, hoặc thực hiện các việc làm sai trái

Slide
74

8. Thời gian tạm lắng

- Là khoảng thời gian mà trẻ bị tách ra khỏi các hoạt động mà trẻ đang tham gia, vì trẻ đang có nguy cơ thực hiện hành vi không phù hợp.
- Trong lúc tạm lắng, trẻ phải ở một chỗ, không được chơi, không trò chuyện hay tham gia các hoạt động như những trẻ khác
- Mục đích: giúp trẻ bình tĩnh trở lại, suy nghĩ về các hành vi hoặc thái độ của mình

Slide
75

Một số quy tắc khi áp dụng thời gian tạm lắng:

- 1) Không nên sử dụng cho trẻ quá nhỏ
- 2) Nên sử dụng ngay sau khi trẻ có hành vi hay thái độ không phù hợp với những người xung quanh
- 3) Thời gian tạm lắng không được mang tính chất nhục mạ trẻ
- 4) Thời gian tạm lắng không được dài hơn thời gian giúp trẻ bình tĩnh trở lại
- 5) Không nên đe dọa áp dụng phương pháp này với trẻ trước khi sử dụng

IX. Kỹ năng giao tiếp với con cái

1. Một số lưu ý:

- Tạm dừng công việc đang làm khi thấy con muốn nói chuyện
- Lắng nghe một cách chăm chú, đừng ngắt lời khi con đang nói
- Thể hiện sự tôn trọng con cái, không can thiệp vào đời sống của con một cách quá mức
- Thể hiện sự quan tâm, lắng nghe đến những điều mà con em mình đang nói
- Đừng tỏ ra vị thế bề trên để lên lớp hoặc áp đặt con trẻ
- Đừng sử dụng những từ ngữ làm con xấu hổ, bẽ mặt hoặc mắc cỡ... nên sử dụng từ ngữ khích lệ, động viên

 Save the Children.

Slide
76

2. Một số lời khuyên cho cha mẹ

- Hãy nhìn vào các mặt tích cực của con em mình
- Hãy để mọi việc hướng về tương lai
- Phải linh hoạt và luôn thay đổi để thích nghi
- Không nên tức giận và để thù hằn in vào tâm trí
- Giúp con xây dựng nên các mối quan hệ xã hội
- Chọn thời gian phù hợp để trò chuyện với con
- Quan tâm đến các cử chỉ, khuôn mặt, ánh mắt và một số ngôn ngữ cơ thể của con trẻ

 Save the Children.

Slide
77

Phương pháp lắng nghe tích cực

- Cha mẹ phải hiểu đúng những gì con cái nói
- Hiểu tại sao con cái lại có những suy nghĩ và hành động như vậy
- Cha mẹ sẵn sàng chia sẻ thông tin, thay đổi hành vi khi con cái chịu lắng nghe và trao đổi với mình.
- Xây dựng mối quan hệ với con cái dựa trên sự quan tâm thật sự của mình
- Xem lắng nghe là một cơ hội để nhận thông tin, chia sẻ quan điểm và mở mang kiến thức

 Save the Children.

Slide
78

Làm thế nào để biết cách lắng nghe

- Tập trung chú ý vào người nói
- Nhìn vào người đang nói chuyện với mình
- Đừng nói vội, đừng xen ngang câu chuyện, đợi đến khi trẻ nói hết ý.
- Không chê những gì trẻ đang nói là nói sai
- Biết phản hồi đúng lúc
- Kiểm soát và loại trừ những yếu tố làm mất tập trung. Không làm gì khác, chỉ lắng nghe

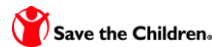
 Save the Children.

Slide
79

X. Cách nói “Không” với con cái

a. Một số quy tắc khi nói không

- Cần bình tĩnh và lắng nghe lời đề nghị hoặc mong muốn của trẻ một cách cẩn thận và chăm chú
- Dành thời gian suy nghĩ về lời đề nghị của con cái.
- Phân tích để trẻ hiểu và có thể dự đoán được quyết định cuối cùng của cha mẹ
- Cha mẹ phải biết kiên nhẫn trước sự phản ứng của trẻ, không nên dễ dàng thay đổi quyết định từ “không” thành “có”

Slide
80

b. Các nguyên tắc cần lưu ý

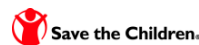
- Giải thích cho trẻ hiểu rõ tại sao phải làm việc đó và cách làm như thế nào
- Lắng nghe ý kiến và cùng nhau bàn bạc với trẻ.
- Khi trẻ hoàn thành cần biểu dương và khen thưởng
- Tìm hiểu nguyên nhân nếu trẻ không hoàn thành, rút kinh nghiệm, không nên đánh, mắng
- Khuyến khích trẻ sáng tạo và kiên trì vượt qua khó khăn

Slide
81

c. Một số kiểu ứng xử cần tránh

- Con phải
- Nếu con không...thì con phải...
- Tốt hơn là con nên...nếu không
- Chửi mắng, so sánh (con là đồ..., không giống..., con chẳng làm được...)
- Chắc là vì con...
- Ba/mẹ biết chắc rằng...
- Không chửi cái gì cả...

Slide
82

CHÂN THÀNH CẢM ƠN

Chung tay, chúng ta sẽ tạo ra cơ hội thay đổi tích cực cho sự phát triển toàn diện của trẻ em Việt Nam

Slide
83